

*Testimonis de Jesucrist
en la societat del segle XXI*

CARTA PASTORAL

**Mons. Josep Àngel Saiz Meneses
Bisbe de Terrassa**

Advent de 2007

Índex

Introducció	5
Concili Vaticà II	7
Concili Provincial Tarraconense	9
Novo Millennio Ineunte	10
I. Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres (Jn 20, 21)	13
1. De la missió de Crist a la missió de l'Església	15
2. La missió en el moment present	18
3. Paraula i testimoniatge en la Nova Evangelització	22
II. Enviats a anunciar la Bona Nova	25
1. Propiciar el clima adient	25
2. Sortí el Sembrador a sembrar	29
3. La Bona Nova que proposem	32
III. Agents i àmbits per a la Nova Evangelització	39
1. Avui s'acompleix aquesta escriptura	40
2. Agents: Bisbe, preveres i diaques, vida consagrada i laics ...	42
3. Àmbits i areòpags moderns	48
Exhortació final	63

*Als preveres i diaques, religiosos i religioses,
membres d'instituts seculars i fidels laics i laiques
de la diòcesi de Terrassa.*

Introducció

Ens disposem a començar el temps litúrgic d'Advent del quart curs de vida diocesana des de la constitució canònica per part del nostre estimat Joan Pau II, i després de tres cursos de vida i esperança compartides, en els quals hem treballat en l'elaboració del nostre primer Pla Pastoral.

Al llarg d'aquests anys hem anat configurant la diòcesi. S'han creat els Consells de Govern, Presbiteral, Pastoral, el Consell d'Assumptes Econòmics, el Col·legi de Consultors, les diferents Delegacions Episcopals i el Seminari. En les visites a les parròquies, les comunitats, els moviments laïcals i les diferents realitats eclesials, he pogut constatar l'alegria, el dinamisme, els problemes i sofriments, les esperances, en definitiva, la vida d'una diòcesi que està en camí. Han estat uns anys de gràcia en els quals el Senyor ens ha beneït amb fruits abundants. El dia 5 del mes de setembre de 2004, en la carta domi-

nical que us adreçava, demanava al Senyor per a la nostra diòcesi la gràcia dels orígens i us convidava a "demanar-la humilment i amb el cor disponible en la pregària i a fer-la present, amb l'ajut de la gràcia santificant de Déu, en el nostre treball en aquests primers passos".¹

Aquesta gràcia dels orígens queda garantida en primer lloc per la voluntat de Déu, pels seus dons, pel seu amor que és de sempre i dura sempre. Alhora, cal la nostra resposta confiada i la nostra col·laboració generosa, començant pels qui tenim responsabilitats al servei de tota la comunitat diocesana o al servei de les diverses comunitats parroquials, apostòliques, d'evangelització i de presència cristiana enmig de la nostra societat.

En aquest món d'avui tan saturat d'imatges i de paraules, el que més necessitem són els fets coherents amb l'Evangelí cercant sobretot les obres d'amor, al servei de tots aquells als qui puguem arribar, però especialment dels més petits, els més oblidats del món i de la societat.

Tres anys després podem cantar amb el salmista «És magnífic el que el Senyor fa a favor nostre, amb quin goig ho celebrem!» (*Salm* 126, 3). Amb aquesta carta pastoral vull compartir amb vosaltres l'acció de gràcies al Senyor per tots els dons rebuts i la petició de la seva força i la seva gràcia per al futur. En aquest any 2007 tenim encara recents els aniversaris de dos esdeveniments eclesials summament importants per a

1- Cf. Butlletí del Bisbat de Terrassa n. 1 (2004), p. 74.

l'Església universal i per a les Esglésies de Catalunya en el segle XX: el Concili Ecumènic Vaticà II i el Concili Provincial Tarraconense, que amb la Carta apostòlica *Novo Millennio Ineunte*, tal com repeteixo sovint, esdevenen tres referències fonamentals en el nostre caminar diocesà i en la nostra acció pastoral.

És l'hora de la fe i de la missió. Totes les nostres parròquies, comunitats religioses, moviments i diferents realitats eclesials estem cridats a una actitud d'esperança, d'evangelització, des de la vivència de la comunió i la missió compartides. Des del ministeri episcopal que m'ha estat encomanat, vull exhortar-vos que cadascú visqui els seus carismes, la seva vocació, la seva missió, i que ben units, cadascú des de la seva funció, col·laborem amb el Senyor en la construcció de la diòcesi que el món i l'Església d'avui necessiten.

Concili Vaticà II

El Concili Ecumènic Vaticà II fou sens dubte l'esdeveniment eclesial i religiós més important del segle XX. Continua la seva vigència i el seu impuls, continuen totes les obertures que va promoure: des de l'obertura ecumènica a la renovació litúrgica, des del redescobriment de la Bíblia a la promoció del laïcat i al diàleg amb les religions. L'Església va aprofundir en la consciència de la pròpia naturalesa i missió, i va revisar a fons la pastoral.

El Vaticà II va deixar per a la posteritat un llegat riquíssim i enorme en aspectes tan cabdals com la importància de la Sagrada Escriptura en la vida de l'Església, la litúrgia, la identitat de l'Església i les seves relacions amb el món i especialment amb els mitjans de comunicació social, el diàleg interconfessional i interreligiós, les reflexions sobre la identitat del ministeri pastoral dels bisbes, la vida consagrada, la formació i vida dels preveres i dels laics, l'activitat missionera de la comunitat creient i la llibertat religiosa.

Per això cal aprofundir en el Concili, continuar la seva aplicació, perquè penetri més intensament en la consciència i en la vida dels fidels i de les comunitats. És molt important que entenguem el sentit, l'abast històric, la influència que ha tingut en el món cristià i en la humanitat. Que sigui la brúixola —segons la definició de Joan Pau II— que orienti l'Església en la seva missió profètica amb vista a un nou Advent.

Les noves circumstàncies històriques, marcades per situacions com la secularització, la transició de la modernitat a la postmodernitat, la globalització i el fenomen creixent i amenaçador del terrorisme, plantegen a l'Església nous reptes i desafiaments que han de ser tinguts en compte si l'Església Catòlica vol seguir oferint la llum sempre actual de l'Evangelí a les generacions presents i futures.

Concili Provincial Tarraconense

El darrer Concili Provincial Tarraconense (CPT) es va celebrar l'any 1995 i va ser un moment important per a totes les Esglésies particulars de Catalunya. El CPT no és només un fet del passat, és una realitat viva en procés d'aprofundiment i aplicació. Aquest Concili és encara, en no pocs aspectes, un compromís d'acció i de reforma per a les Esglésies amb seu a Catalunya.

L'eix inspirador del CPT i de les conclusions aprovades és l'evangelització. I aquesta és una tasca sempre inacabada. El Concili ho va reconèixer en la primera de les seves resolucions: «Sentim el goig i la responsabilitat de fer arribar el missatge de Crist a tot el país, integrat per persones i grups molt diversos que tenen actituds i nivells ben diferents de fe i de cultura».²

Podem dir que l'evangelització fou el comú denominador de tot allò que el Concili va fer i va aprovar. Aquest imperatiu evangelitzador ens demana coses molt concretes. Per exemple, que tot, en l'Església, estigui centrat en Jesucrist. Ens demana que, en aquests països nostres d'antiga cristiandat però de forta crisi de fe, totes les nostres activitats —des de la preparació per al baptisme o la primera comunió i la confirma-

2- Concili Provincial Tarraconense, n. 1.

ció fins a les gestions en el despatx parroquial— estiguin sota la perspectiva i al servei de l'evangelització. Hem de ser ben conscients que la situació actual és de missió, tal com recordàvem els bisbes de Catalunya en la nostra darrera carta pastoral.³

Ho farem així si observem tres principis que varen estar molt presents en el Concili Vaticà II i també en el nostre CPT. El primer principi és el primat de la Paraula de Déu, que ha d'orientar la vida de les persones i les comunitats. El segon és la centralitat de l'Eucaristia, renovació i actualització del Misteri pasqual de Crist. El tercer és la solidaritat amb els pobres i marginats, que fou un dels temes centrals del CPT, que remarcà l'íntima unió entre la celebració de l'Eucaristia i la solidaritat amb els més necessitats. Aquest és un aspecte especialment actual que el Sant Pare Benet XVI ha recordat amb la carta encíclica *Deus caritas est*.⁴

Novo Millennio Ineunte

La Carta apostòlica *Novo Millennio Ineunte* és el document conclusiu de l'Any Jubilar. Interpreta l'exigència d'una Església que, després d'un any d'intensa experiència espiritual, se sent cridada a «anar mar endins» (cf. Lc 5,4), afrontant els desafiaments del món present.

3 - ELS BISBES DE CATALUNYA, *Creure en l'Evangeli i anunciar-lo amb nou ardor*, n. 8, Barcelona 2007.

4 - Cf. BENET XVI, Carta Encíclica *Deus caritas est*, nn. 19-39.

El Papa ens ofereix alguns punts de meditació sobre el misteri de Crist, fonament absolut de tota l'acció pastoral. La contemplació del rostre de Crist ens porta a descobrir en ell el rostre del Fill de Déu i a atansar-nos al misteri de la seva mort i resurrecció.

Després de la contemplació passem a l'acció, a l'elaboració d'un cert programa que se centra en Crist mateix. El Sant Pare anima els pastors de les Esglésies particulars a marcar les etapes del camí futur, en comunió i corresponsabilitat, amb la participació dels diversos sectors del poble de Déu, i ofereix algunes prioritats pastorals més generals, que serien comunes.

En primer lloc la santedat, com a perspectiva en la qual ha de situar-se el camí pastoral. Per a la pedagogia de la santedat cal un cristianisme que es distingeixi sobretot per l'art de la pregària. També per la centralitat de l'Eucaristia, que és la font i el cim de la vida cristiana i de la vida eclesial, la font de creixement en la comunió amb Déu i amb els germans. D'altra banda, la comunitat cristiana ha de proposar de forma convincent i eficaç la pràctica del sagrament de la reconciliació, camí ordinari per rebre el perdó dels pecats i font de pau espiritual.

Un principi essencial de la visió cristiana de la vida i de l'acció pastoral és la primacia de la gràcia, que ens ajuda a superar la temptació de creure que els resultats depenen de les nostres capacitats. L'experiència dels Apòstols en l'episodi de la pesca miraculosa ho confirma. Aquest és el moment de la

fe, de l'oració, del diàleg amb Déu per obrir el cor a la seva gràcia i sentir amb tota la seva força la paraula de Crist que crida a anar mar endins. Aquesta primacia només es pot entendre i viure a la llum d'una renovada escolta de la Paraula de Déu. Cal que ens alimentem de la Paraula per ser servidors de la Paraula en el compromís de l'evangelització. Perquè cal un nou impuls evangelitzador en el moment present.

El nostre gran repte en el nou mil·lenni que comença és fer de l'Església la casa i l'escola de la comunió. Hem de promoure una espiritualitat de comunió i proposar-la com a principi educatiu. Espiritualitat de comunió significa sobretot una mirada al misteri de la Trinitat que habita en nosaltres. És aquest el fonament per assumir la missió evangelitzadora amb un nou impuls.

I. "Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres"

(Jn 20, 21)

El mandat missioner del Senyor ressuscitat als deixebles té el fonament últim en l'amor etern de la Santíssima Trinitat i en la missió del Fill i de l'Esperit Sant, segons el disseny de Déu Pare.⁵ El Senyor Jesús, després de completar amb la seva mort i resurrecció els misteris de la nostra salvació, va fundar la seva Església i va enviar els Apòstols per tot el món, com Ell havia estat enviat pel Pare (cf. *Jn* 20, 21).

La missió de l'Església continua i desenvolupa al llarg de la història la missió mateixa de Crist, que vol conduir tots els homes i les dones a la fe, a la llibertat i a la pau de manera que descobreixin el camí per a la plena participació del misteri de Déu. L'Església ha de caminar pel mateix camí que Crist va seguir, és a dir, pel camí de la pobresa, l'obediència, el servei i el lliurament total.⁶

Els quatre evangelistes recullen el mandat missioner, amb elements comuns i a la vegada amb subratllats característics.⁷ Hi ha dos elements presents en els quatre evangelis: en primer lloc, la dimensió universal de la tasca encomanada: «A tota la

⁵ Cf. CONCILI VATICÀ II, *Decret Ad Gentes*, n. 2.

⁶ Cf. *Ibidem*, n. 5.

⁷ Cf. JOAN PAU II, Carta Encíclica *Redemptoris Missio*, n. 23.

gent» (*Mt* 28, 19).⁸ En segon lloc, la seguretat que en aquesta tasca ells no estaran sols sinó que rebran la força i els mitjans per desenvolupar la seva missió. El fonament és la presència i el poder de l'Esperit, i la presència de Crist ressuscitat enmig d'ells tots els dies fins a la fi del món (cf. *Mt* 28, 18-20; *Mc* 16, 15-18; *Lc* 24, 46-49; *Jn* 20, 21-23). Per tant, la missió dels deixebles és col·laboració amb la de Crist i no es fonamenta en les capacitats humanes sinó en el poder del Senyor ressuscitat present en la seva Església.

Sant Joan fa un pas més en relacionar directament la missió que Jesús confia als seus deixebles amb la que ell mateix ha rebut del Pare: «Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres» (*Jn* 20, 21). També en l'oració sacerdotal Jesús, dirigint-se al Pare, dirà: «Tal com tu m'has enviat al món, jo també els hi he enviat» (*Jn* 17, 18). El sentit missioner de l'Evangeli de Joan està expressat en el capítol 17: la vida eterna consisteix en el coneixement de Déu i del seu enviat, Jesucrist. La finalitat última de la missió consisteix que els deixebles participin de la comunió que hi ha entre el Pare i el Fill i d'aquesta manera el món arribi al coneixement de la veritat i a la fe. L'evangelista Joan subratlla que és més important ser que fer o actuar. És condició *sine qua non* viure la unitat amb Déu i amb els germans per poder ser creïbles en la missió.

8 - També «per tot el món... a tota la creació» (*Mc* 16, 15); «a totes les nacions» (*Ac* 1, 8).

1. De la missió de Crist a la missió de l'Església

La missió de l'Església comença en la Pasqua de resurrecció i Pentecosta. Aquesta missió està en continuïtat amb la missió de Crist de proclamar i instaurar el Regne de Déu. Aquesta missió es realitza mitjançant les tres funcions de Crist, que ell transmet a l'Església: el seu profetisme, el seu sacerdoci i la seva reialesa. Predicació de la paraula, celebració dels misteris i servei a la comunitat.

Després de la resurrecció i ascensió de Jesús al cel, en la vida dels Apòstols té lloc una profunda experiència que els transforma: Pentecosta. La vinguda de l'Esperit Sant els converteix en testimonis de Crist ressuscitat. Reben la llum en el seu enteniment per entendre la paraula de Jesús i la missió que han de desenvolupar. Reben la força en la seva voluntat que els capacita per donar testimoniatge amb audàcia i fortalesa. Per això diem que la missió de l'Església és obra de l'Esperit.

Els discursos missioners que Pere i Pau dediquen als jueus anuncien Jesús, inviten a la conversió acollint Jesús per la fe i deixant que l'Esperit Sant transformi les seves vides. Els discursos que Pau pronuncia a les ciutats de Listra i Atenes (cf. *Ac* 14, 11-17; 17, 22-31) es poden considerar com a models per a l'evangelització dels pagans. Són discursos que ofereixen un exemple d'inculturació de l'Evangelí.⁹

9 - Cf. JOAN PAU II, Carta Encíclica *Redemptoris Missio*, n. 25.

El dia de Pentecosta, després del primer anunci de Pere, es constitueix la primera comunitat. A partir de Pentecosta, totes les comunitats són dinamitzades per l'Esperit Sant, que suscita en cada deixeble i en la comunitat les mateixes actituds que va viure el Mestre. L'Esperit Sant crea la unitat i fa de tots els membres un sol cor i una sola ànima. La comunitat comparteix en primer lloc la fe, és constant en l'ensenyament dels apòstols, persevera en l'oració i en la celebració. Els deixebles són constants en la fracció del pa, fan de l'Eucaristia el centre de la vida personal i comunitària i viuen la fraternitat al voltant del Senyor ressuscitat fins al punt de posar en comú els béns materials perquè no hi hagin pobres entre ells (cf. *Ac 2*, 42).

El Concili Vaticà II recorda en el Decret *Ad gentes divinitus*¹⁰ l'acció de l'Esperit en el cor de l'ésser humà i que l'Església ha de ser present en els grups humans per mitjà dels seus fills. Aquests han de participar en la vida cultural i cívica i han de descobrir les llavors de la Paraula en les tradicions dels pobles on habiten i conviuen. I adreçar-ho tot a la veritat i al bé seguint l'exemple de Crist i dels apòstols.

La raó de l'activitat missionera es fonamenta en la voluntat de Déu, que vol que tots els homes es converteixin a Crist i s'incorporin a Ell formant l'Església. El Senyor pot conduir a la fe els homes que ignoren l'Evangelí sense culpa per part seva, però l'Església té el deure i el dret d'evangelitzar.¹¹

10 - Cf. CONCILI VATICÀ II, Decret *Ad Gentes*, n. 11.

11 - Cf. *Ibidem*, n. 7.

L'Exhortació apostòlica de Pau VI *Evangelii Nuntiandi* és un dels documents més significatius i importants del postconcili. Recull la teologia de *Ad Gentes* i desenvolupa el concepte de *missió*: «Nascuda, per tant, de la missió de Jesucrist, l'Església és enviada per Ell [...] És abans que res la seva missió i la seva condició d'evangelitzador el que ella està cridada a continuar.»¹²

En el segon capítol ens dóna una definició descriptiva d'evangelització: «Evangelitzar significa per a l'Església portar la Bona Nova a tots els ambients de la humanitat i, amb la seva influència, transformar des de dins, renovar la mateixa humanitat [...]. Però la veritat és que no hi ha humanitat nova si no hi ha en primer lloc homes nous, amb la novetat del baptisme i de la vida segons l'Evangeli. La finalitat de l'evangelització és per tant aquest canvi interior i, si s'hagués de resumir en una paraula, el millor seria dir que l'Església evangelitza quan, per la sola força divina del Missatge que proclama, intenta convertir al mateix temps la consciència personal i col·lectiva dels homes, l'activitat en què ells estan compromesos, la seva vida i ambient concrets.»¹³

L'evangelització és un procés que abasta tota la realitat humana. Consisteix a portar la bona nova a tots els ambients, transformar la humanitat tot transformant l'ésser humà. La seva finalitat és la conversió de l'home i de la humanitat.

12 - PAU VI, Carta Encíclica *Evangelii Nuntiandi*, n. 15c.

13 - *Ibidem*, n. 18.

Transformar per la força de l'evangeli la - podríem anomenar - *circumstància* de l'home: criteris, valors, centres d'interès, línies de pensament, fonts d'inspiració, models de vida, en definitiva, la cultura de l'home. L'evangelització i la implantació de l'Església en el món són simultànies: totes dues tendeixen a fer presents la paraula i la persona de Crist en el món. "Evangelitzar constitueix, en efecte, el goig i la vocació pròpia de l'Església, la seva identitat més profunda".¹⁴

Arran de la celebració del XXV aniversari del decret conciliar *Ad Gentes*, Joan Pau II va publicar l'Encíclica *Redemptoris Missio*. Respon a moltes peticions d'un document d'aquestes característiques i a la vegada recorda que la missió confiada a l'Església està encara lluny de complir-se.

2. La missió en el moment present

En el marc social que vivim actualment, en que prevalen els valors de la tolerància, la convivència, el respecte, fins al punt que gairebé s'arriba a absolutitzar-los, i tenint en compte determinats plantejaments teològics, no falten veus que qüestionen la validesa de la missió entre els no cristians en ple segle XXI i que postulen substituir-la per dues línies de treball: el diàleg interreligiós i la promoció del desenvolupament humà. Una proposta de conversió es podria interpretar com a

14 - *Ibidem*, n. 14.

intromissió en la consciència i en la llibertat personal. A més, avui en dia el que resulta políticament més correcte és afirmar que tots els camins són igualment vàlids per trobar la salvació. En aquest context, hi ha qui es pregunta si té sentit la missió en el moment present¹⁵.

Resta claríssima la importància del respecte a la llibertat i a la consciència. Recordem també el valor que l'Església dóna tant al diàleg interreligiós com a la promoció del desenvolupament humà. Però això no significa que quedi substituïda la missió. Ens podem preguntar quines són les raons de la missió¹⁶.

En substància, podem respondre que l'apòstol tendeix a expressar l'amor de Déu, que omple la seva vida. «Perquè si evangelitzo, no és per a mi motiu de glòria, sinó que se m'imposa com a necessitat. Ai de mi, si no evangelitzés!» (1Co 9, 16). L'acció missionera és conseqüència de l'amor a Déu i al proïsme.

Els membres de l'Església són impulsats a continuar la missió per la caritat, amb la qual estimen Déu i desitgen participar, amb tots els homes, del bé suprem de l'Esperit Sant que ens dóna Crist i, per tant, del goig immens de la vida de fills de Déu. A aquesta vida nova de fills de Déu han estat destinats i cridats tots els homes i les dones en un sol poble.¹⁷

15 - Cf. JOAN PAU II, Carta Encíclica *Redemptoris Missio*, n. 4.

16 - Cf. CONCILI VATICÀ II, Decret *Ad Gentes*, n. 7; JOAN PAU II, Carta Encíclica *Redemptoris Missio*, nn. 1-11.

17 - Cf. CONCILI VATICÀ II, Decret *Ad Gentes*, n. 7.

Han transcorregut dos mil anys, però la tasca no està realitzada, més aviat ens trobem a l'inici i queda molt per fer. La Carta encíclica *Redemptoris Missio* comença afirmant que «la missió de Crist Redemptor, confiada a l'Església, està encara molt lluny de complir-se. Al final del segon mil·lenni després de la seva vinguda, una mirada de conjunt a la humanitat demostra que aquesta missió està començant i que ens hem de comprometre amb totes les energies al seu servei...».¹⁸

No podem ocultar la llum de Crist en nosaltres. Perquè ell ens envia, perquè el món la necessita, perquè en aquesta missió es reforça la nostra fe. Aquí radica una finalitat interna de l'acció missionera: «La missió renova l'Església, reforça la fe i la identitat cristiana, dóna nou entusiasme i noves motivacions. La fe s'enforteix donant-la!»¹⁹

L'evangelització és el primer servei que l'Església pot prestar a cada persona i a la humanitat sencera en el moment present, en què coneix grans conquestes tècniques i científiques però ha perdut el sentit últim de la vida. Només des de Crist l'ésser humà podrà comprendre's a si mateix i trobar el sentit de la vida.²⁰

La missió és responsabilitat i compromís de tota l'Església. Tota l'Església i cada Església local ha de viure la sol·licitud

18 - JOAN PAU II, Carta Encíclica *Redemptoris Missio*, n. 1.

19 - *Ibidem*, n. 2.

20 - Cf. *Ibidem*, n. 2.

missionera, cada membre segons la seva funció i segons els carismes rebuts. Quant als destinataris, hi ha unes diferències que no procedeixen de raons intrínseques a la missió mateixa sinó de les circumstàncies en les quals es desenvolupa, que són molt diverses.

El Papa Joan Pau II distingeix tres situacions d'evangelització.²¹ En primer lloc, la missió *ad gentes* amb els no-cristians, és a dir, en pobles, grups humans, contextos socioculturals on Crist i el seu Evangeli no són coneguts, o falten comunitats cristianes que puguin encarnar la fe en el propi ambient i anunciar-la a altres grups. En segon lloc, acció pastoral o evangelitzadora de l'Església on hi ha comunitats cristianes amb estructures eclesials adequades i sòlides, amb fe i vida, que irradien el testimoni de l'Evangeli i senten el compromís de la missió universal. En tercer lloc, la nova evangelització amb els batejats no-creients. Es tracta d'una situació intermèdia, especialment als països d'antiga cristiandat, on grups sencers de batejats han perdut el sentit de la fe o fins i tot no es reconeixen com a membres de l'Església i porten una existència allunyada de Crist i del seu Evangeli.

Cada vegada és més freqüent trobar persones d'aquest tercer àmbit que han experimentat la conversió a la fe. Aquestes persones constaten la riquesa inesperada que ha il·luminat de nou la seva vida en obrir-se a la presència de Crist i del seu Esperit que els situa en l'amor, l'alegria i la pau.

21 - Cf. *Ibidem*, n. 33.

3. Paraula i testimoniatge en la Nova Evangelització

En l'actualitat, podem dir que en la nostra diòcesi de Terrassa es donen les tres situacions descrites en el punt anterior. Vivim en un país i en un continent d'antiga cristiandat, però a causa del secularisme creixent ens trobem amb diferents contextos socioculturals postmoderns aliens a Crist i al seu missatge; i, d'altra banda, el fenomen migratori dels últims anys fa que trobem grups humans que tampoc coneixen l'Evangeli. Afortunadament, abunden les comunitats cristianes amb estructures eclesials adients i plenes de vitalitat. Alhora, constatem la necessitat d'una nova evangelització d'amplis sectors que han perdut el sentit de la fe tot i que es trobin en un marc cultural cristià. Voldria subratllar la importància de la paraula i del testimoniatge en aquest context pastoral en què predomina la nova evangelització.

En l'evangelització podem distingir dues dimensions: la paraula i l'acció, la proclamació de paraula i el testimoni personal i comunitari. És el que trobem en el començament de l'activitat dels Apòstols després de l'enviament missioner i l'Ascensió del Senyor: «Els se n'anaren a predicar pertot arreu. El Senyor hi cooperava, i confirmava la predicació de la paraula amb els senyals prodigiosos que l'acompanyaven» (*Mc* 16, 20).

Anunciar²² l'evangeli no és una tasca que es pugui realitzar de qualsevol manera. No és pronunciar un comunicat, ni transmetre unes idees d'una manera freda o relatar uns esdeveniments que no afecten la pròpia vida ni la comprometen. Anunciar l'Evangeli és proclamar la salvació de Déu, que incideix i penetra de tal manera que acaba transformant la història personal i la història de la humanitat.

No consisteix en la comunicació d'uns continguts agradables a nivell humà o en un esdeveniment positiu que produeix certa alegria en l'oient. És proclamar la salvació de Déu per Crist en l'Esperit, anunciar el Regne de Déu, una realitat tan revolucionària que fa noves totes les coses. Qui proclama aquesta Bona Nova i alhora l'experimenta en la seva vida, parla amb un estil concret de força, d'alegria, de seguretat, de sinceritat, d'esperança. La seva paraula participa del foc de tota paraula profètica. La seva paraula està al servei de la Paraula i és transparència de la Paraula. En resum i en definitiva, és una paraula convençuda i convincent.

El *testimoniatge* és una categoria o concepte bíblic relacionat amb el *kerigma*. Jesús encarrega als apòstols predicar i donar testimoniatge (cf. *Ac* 10, 42). Els apòstols apareixen en el llibre dels Fets com els testimonis de la vida, passió, mort i resurrecció de Jesucrist. L'apòstol és cridat per Jesús i enviat a donar testimoniatge de la seva vida, en especial del misteri pasqual de la mort i resurrecció del Senyor.

22 - Cf. J. A. SAIZ MENESES, *Los Cursillos de Cristiandad.. Génesis y Teología*, Madrid 2006, 143-145.

En la teologia pastoral més recent, en parlar de testimoniatge, no se circumscriu el contingut del concepte només al testimoni de paraula sinó que també es refereix al testimoni de vida. Pau VI destacarà la importància primordial del testimoni de vida en l'*Evangelii Nuntiandi* arribant a afirmar que «la Bona Nova ha de ser proclamada, en primer lloc, mitjançant el testimoniatge».²³ El testimoni de vida és una responsabilitat de tot batejat, com a membre de l'Església, i de tota l'Església, com a comunitat de batejats.

Això significa que amb una coherència cristiana en els petits i els grans actes que van configurant tota la vida, es dona testimoni de Crist Salvador. Perquè es descobreix la fe cristiana de la persona o perquè s'acabarà descobrint quan aquesta respongui als interrogants que desvetlla amb la seva actuació. D'aquesta manera, veiem que els testimonis de paraula i de vida es refereixen, s'expliciten i es completen mútuament. Un i altre han de donar-se amb senzillesa, naturalitat i coherència. El testimoni de vida confirma i dona un to d'autenticitat i credibilitat al testimoni de paraula. El testimoni de paraula aporta llum, força i rotunditat al testimoni de vida.

23 - PAU VI, Carta Encíclica *Evangelii Nuntiandi*, n. 21.

II. Enviats a anunciar la Bona Nova

L'evangelització és el primer i el millor servei que l'Església pot oferir. Però en els nostres ambients constatem que no és fàcil manifestar-se com a cristians ni parlar de Déu, i molt menys de l'Església. Necessitem grans dosis de realisme i d'humilitat, i també superar la temptació del desànim o de replegar-nos restant a la defensiva. Cal prendre la iniciativa amb propostes clares i directes.

1. Propiciar el clima adient

24

En l'actualitat hi ha moltes persones que viuen amb intensitat la seva fe, però també n'hi ha altres que no creuen pràcticament en res ni es plantegen cap necessitat de ser salvats. Com podrem evangelitzar qui no té cap inquietud religiosa? Com parlar de salvació a qui no creu tenir necessitat de ser salvat?

És molt important descobrir punts de trobada amb els creients allunyats, i també amb els indiferents, els ateus i els agnòstics. Aquests punts de trobada no estan lluny de les aspiracions profundes dels nostres contemporanis, que no es diferencien gaire de les aspiracions dels homes i les dones de qualsevol època.

24 - Cf. J. A. SAIZ MENESES, o.c., 259-263.

Es poden assenyalar alguns elements en els quals coincideixen els éssers humans de qualsevol època i lloc. El sentit de la vida, la recerca de la felicitat, la recerca de reconeixement i estima o la necessitat de relació i companyia són elements essencials de tot ésser humà que poden ajudar en el procés de trobament amb Déu.

L'ésser humà a la recerca de sentit i de felicitat

L'ésser humà és impulsat per la seva naturalesa a cercar la veritat. Així ha estat al llarg de la història. Ha buscat la veritat, ha buscat el sentit de les coses i sobretot el sentit de la seva vida. En totes les cultures trobem les preguntes fonamentals sobre la pròpia identitat, sobre la procedència i el final de la vida, sobre el mal i la mort, sobre el més enllà.²⁵

Qui cerca la veritat i el bé, en el fons cerca Déu, i si la seva recerca és coherent, troba Déu. Qui busca la veritat busca Déu, en sigui o no conscient, i està molt pròxim a Déu, que és la Veritat. De la mateixa manera, si la persona busca l'amor i el bé, està pròxima a Déu, que és Amor.

És també evident que tot ésser humà desitja ser feliç. El cor humà tendeix a una felicitat plena, i es lliura amb il·lusió a projectes i activitats esperant saciar la seva set de felicitat. Però una vegada i una altra experimenta la insatisfacció i un

25 - Cf. CONCILI VATICÀ II, Constitució Pastoral *Gaudium et Spes* n. 19, 1; JOAN PAU II, Carta Encíclica *Fides et Ratio* n. 1.

buit interior que els béns materials no poden omplir. L'ésser humà necessita raons per viure, per lliurar-se, per donar el millor de si mateix.

Aquest ésser humà que busca la felicitat, busca Déu. La recerca de la felicitat és en el fons desig de trobar Déu. Aquest desig natural de Déu està inscrit en el cor de l'home perquè l'home ha estat creat per Déu i per a Déu. Per això, només en Déu pot saciar la seva set de transcendència, només en Déu pot trobar la felicitat que anhela el seu cor.

L'ésser humà a la recerca de reconeixement i estima

Una altra característica pròpia de les persones és la necessitat de ser valorades, reconegudes, la necessitat d'autoestima i de ser estimades pels altres. En aquest sentit, resulta molt il·lustratiu el que en el món de la pedagogia s'ha convingut anomenar *efecte pigmalion*.

Segons aquest principi, la forma com tractem qui és al costat nostre està influïda de manera subtil per les expectatives que ens hem forjat sobre aquesta persona. I, alhora, sembla com si hagués un mecanisme ocult que provoca que el seu progrés s'ajusti a les expectatives que s'hi dipositen. D'aquí que sigui tan important confiar en les persones, perquè d'aquesta manera fem una crida al canvi, a la superació, al creixement personal.

Aquesta és la pedagogia de Jesucrist en l'Evangeli i aquest és el nucli del seu missatge: Déu ens mira amb un amor entran-
yable i infinit, i respectant la llibertat ens crida a la perfecció
i ens ajuda eficaçment a assolir-la. Jesús ens ho dirà en el
Sermó de la muntanya, que culmina amb l'ideal màxim de
perfecció: «Sigueu perfectes com és perfecte el vostre Pare
celestial» (cf. *Mt* 5, 48). Aquesta ha de ser la pedagogia genuï-
na de la nostra acció evangelitzadora.

L'ésser humà a la recerca de relació i companyia

La persona adulta també té com a característica la capaci-
tat de convida i col· laborar amb altres persones, la capacitat
d'interactuar i integrar-se en el grup i en la comunitat. L'ésser
humà és relacional, comunicatiu, dialogal.

A través de la convivència amb els altres madura i es realit-
za com a persona. I no només necessita proximitat física sinó
també proximitat psicològica, relació i interacció amb altres
presències pròximes i amigues. La família és l'estructura bàsi-
ca i primària de convivència, però arriba un moment que és
insuficient i es necessita el grup d'amics. Més endavant aquest
també resultarà insuficient i caldrà un grup en què les rela-
cions siguin de comunicació profunda, d'afecte, de comparti-
ció en comú.

L'experiència d'una comunitat cristiana respon a aquesta
recerca, a aquest desig profund. La comunitat cristiana és rela-

ció profunda, comunicació d'esperits. Per això cal que hagi coneixement i amor mutus. Significa viure en amistat, en clima de família, amb la solidaritat dels qui formen una única realitat. Significa compartir els béns materials i les situacions interiors. Significa responsabilitzar-se mútuament els uns dels altres. Les nostres comunitats cristianes han d'oferir la possibilitat de viure aquesta experiència.

2. Sortí el Sembrador a sembrar

La paràbola del Sembrador resulta particularment il·luminadora per atansar-nos als destinataris de l'enviament.²⁶ En ella Jesús valora positivament l'eficàcia de la Paraula del Regne, que és la llavor. És un balanç final, com la resposta de Crist als qui posaven en dubte els resultats del seu anunci del Regne.

Quadre psicològic de resposta

Ens presenta un quadre psicològic dels cors i de les existències concretes en la resposta a l'anunci del Regne.

La terra a la vora del camí són els terrenys durs, no treballats per l'arada, trepitjats per vianants, endurits i impenetrables. A la carretera, a l'asfalt, no hi creix res i no pot penetrar-

26 - Cf. CARLO MARIA MARTINI, "Quina catequesi per a un país que cal reevangelitzar?", a *Documents d'Església* (1989), 493.

hi res. Vindrien a ser els contemporanis que refusen explícitament qualsevol lligam amb Déu i la seva Paraula, els cors endurits que no acullen la llavor. Sembla que no tenen cap inquietud ni cap pregunta a fer-se. Són els exponents típics del procés de secularització en el qual estem immersos. Abonats al relativisme moral i al materialisme més radicals.

El terreny pedregós simbolitza els qui escolten la Paraula amb promptitud i alegria, però com que manca el substrat no tenen constància en la dificultat i la persecució. Esperits mandrosos i superficials, al·lèrgics a les exigències de la fe i al compromís. Són els inconstants, els incoherents, els individualistes. Serien com una mena de batejats que no accepten les conseqüències de la fe per a la vida i que, si bé diuen que creuen en Déu a la seva manera, es consideren aliens a l'Església i refusen tota possibilitat d'experiència comunitària i parroquial.

El terreny entre cards representa aquells que pels afanys de la vida i la seducció dels diners i del consum ofeguen i fan estèril la paraula que escolten. Gent que comença cercant Jesucrist i l'Església, que demana els sagraments, que vol viure cristianament, però que al final queda atrapada per la mentalitat consumista. Un exemple seria el jove ric de l'Evangelí (cf. *Lc 18, 18-30*), que vol compatibilitzar el seguiment de Jesús amb el seu aferrament a la riquesa. Aquests afanys i seduccions dels béns materials tenen tal força que absorbeixen l'energia del cor.

La bona terra són tots aquells que entenen i accepten amb cor generós la paraula que escolten. Aquesta bona terra dona fruit: trenta, seixanta, cent. Són les persones obertes a la Paraula de Déu, que responen amb generositat a la gràcia, que sempre actuen amb rectitud d'intenció, que fan camí amb humilitat i sacrifici. Són els qui, com Maria, desitgen complir la voluntat de Déu en tota ocasió. Són tots aquells que s'esforcen per estimar Déu i els germans, que només busquen el Regne de Déu i la seva justícia i, precisament per això, reben i donen un fruit abundant.

El simbolisme de la terra i la llavor

L'ésser humà és presentat com el terreny en el qual cau la llavor, a través de les seves diverses situacions i configuracions i de la seva capacitat per rebre la llavor i fer-la germinar fins a la seva completa maduració. La terra significa l'home disposat a rebre la paraula de Déu, capaç d'acollir-la i fer-la fructificar.

Acollir la paraula significa creure. La persona es realitza creient de la mateixa manera que la terra es realitza rebent la llavor. Ha estat creada per acollir la Paraula, és capaç d'acollir-la i donarà fruit en la mesura que sàpiga acollir-la, en la mesura de la seva fe. No es pot obligar ningú a fer el bé. Des del respecte a la llibertat, la sembra abundant de la Paraula amb el clima adient fa possible el fruit. D'altra banda, no hem d'oblidar que no n'hi ha cap persona que per naturalesa sigui absolutament impenetrable a la Paraula.

L'altre element simbòlic de la paràbola és la llavor. Com diu el mateix Jesús, «la llavor és la Paraula de Déu» (Lc 8, 11). La veritable protagonista de tota aquesta història és la Paraula. La Paraula sembrada, trepitjada, dissipada, sufocada, acollida i que endinsa les arrels en la terra per germinar i donar fruit. Aquesta Paraula no és un element purament extrínsec. Terreny i llavor han estat creats l'un per a l'altre. No té sentit pensar en la llavor sense tenir en compte la seva relació amb el terreny; i aquest, sense la llavor, seria quelcom inhòspit. L'ésser humà, si talla la seva relació amb la Paraula, quedaria convertit en un desert ressec i estèril.

La Paraula és per a l'ésser humà. La seva eficàcia es manifesta no en abstracte sinó suscitant, interpretant, purificant i salvant les vicissituds històriques de la llibertat humana. La Paraula es troba amb les aspiracions de l'home, amb els seus problemes, amb els seus pecats, amb el seu desig de salvació i les seves realitzacions en el camp personal i social. La Paraula, en definitiva, és Jesucrist, el Fill etern de Déu, que s'ha fet home per salvar la humanitat, per salvar tots i cada un dels homes i les dones de totes les èpoques, de tots els llocs.

3. La Bona Nova que proposem

L'Església comparteix les dificultats i les esperances de la humanitat, de la qual forma part, i la seva raó de ser és actuar com a ferment i com a ànima de la societat, que ha de ser

renovada en Crist i transformada en família de Déu.²⁷

L'Església comunica la vida divina a l'home, i té com a missió elevar la dignitat de la persona, refermar la societat i donar a l'activitat de la humanitat un sentit i una significació més profunds.

El Senyor Jesucrist és la culminació de la història humana, el centre de la humanitat, el goig del cor humà i la plenitud total de les seves aspiracions. Des d'aquesta realitat profunda podem enumerar alguns elements que l'Església proposa com a Bona Nova per a la societat actual.

El sentit de la transcendència

L'Església ofereix a la societat actual el sentit de la transcendència: que l'home és capaç de Déu. En primer lloc, el sentit de la transcendència de la vida humana. És el mateix que anunciar el Regne, com a dimensió escatològica vers la qual camina la humanitat. És el mateix que dir que el cristianisme anuncia a la gent el sentit de la vida, arrelada a la terra, en l'aventura de la història, però sempre transcendent vers l'horitzó suprem del Regne de Déu.

Cal que siguem un signe que assenyali vers la transcendència i vers Déu. En un món secularitzat que ens invita a mirar i a viure arran de terra, hem d'ajudar els nostres coetanis a aixecar la mirada, a mirar vers al cel i a aixecar el nivell dels seus

27 - Cf. CONCILI VATICÀ II, Constitució Pastoral *Gaudium et Spes*, nn. 40-44.

horitzons vitals. Per això hem de ser testimonis de Déu i mestres de la fe.

L'Església ha d'oferir una manifestació concreta de la transcendència al món mitjançant el doble testimoni dels Evangelis i dels sants. Els Evangelis són expressió de la fe apostòlica en Jesús Senyor i van dirigits a suscitar la fe dels creients d'avui en dia. Els sants són els testimonis de l'Evangelí cregut i portat a la vida fins a les últimes conseqüències. Ells són, en definitiva, el fruit més reeixit de l'Evangelí de Jesucrist.

La centralitat de la Persona de Jesucrist

L'essència del cristianisme és la persona de Crist i la vida cristiana arrenca d'un encontre amb Ell. La Persona de Jesucrist ha de ser el centre de la vida i de la missió de l'Església. El Sant Pare Benet XVI, en la introducció de la seva encíclica *Déu és amor*, ho resumeix magistralment: "No es comença a ser cristià per una decisió ètica o una gran idea, sinó per la trobada amb un esdeveniment, amb una Persona, que dóna un nou horitzó a la vida i, amb això, una orientació decisiva".²⁸

El teòleg alemany d'origen italià Romano Guardini ja ho havia subratllat amb lucidesa: "El cristianisme no és, en darrera instància, ni una doctrina de la veritat ni una interpretació de la vida. És això també, però res d'això no en constitueix

28 - BENET XVI, Carta Encíclica *Deus caritas est*, n. 1.

l'essència nuclear. La seva essència està constituïda per Jesús de Natzaret, per la seva existència, la seva obra i el seu destí concret; és a dir, per una personalitat històrica."²⁹ I més endavant fa aquesta altra afirmació: "Jesús no és només el portador d'un missatge que exigeix una decisió, sinó que és Ell mateix qui provoca la decisió, una decisió imposada a tot home, que penetra totes les vinculacions terrenes i que no hi cap poder que pugui ni contrastar ni detenir. És, en una paraula, la decisió per essència."³⁰

Uns principis morals fonamentals

La grandesa de la vida humana, el valor incomparable de cada persona radiquen en el fet que l'ésser humà està cridat a una plenitud de vida que consisteix en la participació de la mateixa vida de Déu.³¹ L'Església és conscient de la seva missió de proclamar la bona nova de la vida i del valor sagrat de la vida humana des del seu inici fins al terme.

Per això hem d'oferir uns principis morals fonamentals, en especial el respecte a la persona i a la vida. L'Església està obligada a oferir al món una moral ferma i senzilla, que es fonamenta en l'amor a Déu i el respecte absolut a la persona i a la vida humana. És en aquest respecte incondicional que apareix un testimoni nou i eficaç, que traspasa l'hedonisme i és capaç de crear una cultura de la vida.

29 - ROMANO GUARDINI, *L'essència del cristianisme*, Madrid (1977), 19.

30 - *Ibidem*, 46-47.

31 - Cf. JOAN PAU II, Carta Encíclica *Evangelium Vitae*, nn. 2-4.

Avui en dia aquest anunci és particularment urgent a causa de la multiplicació de les amenaces a la vida de les persones i dels pobles, especialment quan aquesta vida és més feble i indefensa. L'Església també ajuda l'ésser humà a consolidar i defensar la dignitat humana.

El culte a Déu en esperit i en veritat

També l'Església ha d'ensenyar a pregar, a viure la relació amb Déu i a recordar la veritat més profunda de l'ésser humà: que Déu l'ha creat i el manté en l'existència. És aquest el primer do rebut, des del primer moment l'home està cridat a la unió amb Déu, al diàleg amb Déu.³² Sense aquest diàleg que és la pregària, difícilment podem arribar a descobrir la veritat sobre nosaltres mateixos. Només trobem la identitat profunda des de l'encontre amb Déu. Només arribarem a la realització plena des de la vivència d'aquesta comunió de vida amb Ell. Per això és molt important que ajudem a viure una espiritualitat que integri tota la realitat humana des de la fe. Família i treball, formació i compromís, temps lliure i diversió.

L'Església ha de viure la importància de la pregària, de la relació amb Déu. La consciència de la presència personal, amorosa i activa de les Persones divines en la pròpia vida. I la pregària culmina en l'Eucaristia. En ella adorem el Pare per Crist en l'Esperit Sant. Hem de reafirmar la centralitat de l'Eucaristia i de la seva celebració, especialment en el diumen-

32 - cf. CONCILI VATICÀ II, Constitució Pastoral *Gaudium et Spes*, n. 19.

ge, el dia del Senyor, el dia que celebrem la seva victòria sobre el pecat i la mort, la vida nova i el camí de futur i esperança que ens dóna en virtut del seu misteri pasqual.

Una aportació a la vida pública

L'Església està cridada a fer una aportació al món de la política. Ha d'oferir homes i dones formats en l'humanisme cristià, en el sentit de la justícia i del bé comú. Homes i dones que lluitin per l'establiment d'unes lleis que afavoreixin el bé comú i la pau i la dignitat de les persones, especialment de les menys afavorides.

La missió que Crist va confiar a la seva Església no és d'ordre polític, econòmic o social. La finalitat que li va assignar és d'ordre religiós. Però d'aquesta missió deriven funcions i energies que poden servir per establir la comunitat humana segons la voluntat de Déu. A més, l'Església ha de crear obres al servei de tots, particularment dels més necessitats.

En definitiva, l'Església només pretén una cosa: l'adveniment del Regne de Déu, que és regne de justícia, d'amor i de pau i la salvació de tota la humanitat. Tot el bé que el Poble de Déu pot donar a la família humana durant el temps del seu pelegrinatge a la terra deriva del fet que l'Església és *sagrament universal de salvació*, que manifesta i alhora realitza el misteri de l'amor de Déu a la humanitat.

III. Agents i àmbits per a la Nova Evangelització

Al llarg de dos cursos hem elaborat el primer pla pastoral de la història de la nostra diòcesi. Amb la col·laboració de tots. Es tracta d'un instrument al servei de l'evangelització i comporta una programació de l'acció pastoral. Tots sabem que per no caure en la improvisació ni en la rutina convé aturar-se per reflexionar i posar per escrit els objectius i les accions que han de donar fesomia i coherència a les tasques pastorals.

Programar vol dir organitzar els elements pastorals per aconseguir unes finalitats concretes essent ben conscients que la reflexió i la pregària precedeixen tota acció pastoral. La programació és un mitjà al servei de l'Església i de la seva acció evangelitzadora.

La planificació és una eina de treball. Ara bé, hem de treballar generosament, conscients que el principal agent evangelitzador és l'Esperit Sant. Aquest treball conjunt ens ajuda a conèixer millor la realitat que vivim, a organitzar l'acció pastoral, a créixer en autèntica comunió i corresponsabilitat, a intensificar la conversió personal, a renovar les nostres comunitats, a impulsar una nova evangelització. Cal disposar d'uns bons mètodes i mitjans i ser capaços de treballar amb constància i d'avaluar la marxa del treball i l'assoliment dels objectius proposats.

El Pla Pastoral és una proposta de treball per a totes les persones que formen la comunitat diocesana. Es tracta de revitalitzar la vida cristiana en la societat del Vallès Oriental i el Vallès Occidental, de portar a terme el mandat del Senyor: «Aneu doncs a tots els pobles i feu-los deixebles meus, batejant-los en el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant i ensenyant-los a guardar tot allò que us he manat» (*Mt* 28, 19-20).

1. Avui s'acompleix aquesta escriptura

L'Església és en Jesucrist sagrament universal de salvació. Crist, l'únic Mitjancer, va instituir i manté com a estructura visible en aquest món la seva Església santa, comunitat de fe, esperança i caritat, com un tot visible, i distribueix per mitjà d'ella la veritat i la gràcia a tots els homes i les dones de totes les èpoques.³³ L'Església continua al llarg de la història l'obra de la redempció.

L'acció pastoral és l'actualització que l'Església porta a terme de l'acció salvadora de Jesucrist. Aquesta tasca implica diverses funcions, denominades accions pastorals o accions eclesials, és a dir, ministeris de l'Església en diferents àmbits de realització. La participació del profetisme, del sacerdoci i de la reialesa de Crist ha donat lloc al triple ministeri de la paraula, dels sagraments i del guiatge. Aquests ministeris es van denominar així mateix funcions pastorals: la profètica o anunci de

33 - Cf. CONCILI VATICÀ II, Constitució Dogmàtica *Lumen Gentium*, nn. 1. 8.

la paraula, la litúrgica o celebració del culte i la caritativa o servei de la comunitat.

El Concili Vaticà II expressa en múltiples ocasions aquesta triple divisió. Les accions eclesials queden anunciades així: el ministeri profètic, que inclou la funció del magisteri, és servei de la paraula a tots els seus nivells: evangelització, catequesi, homilia i teologia; el ministeri litúrgic, que inclou la funció de l'orde sacerdotal, és la celebració dels misteris cristians en diversos aspectes: eucaristia, sagraments, pregària i, en definitiva, el conjunt de la celebració dels misteris cristians; i el ministeri hodegètic, que inclou la funció de jurisdicció, és el servei cristià en l'organització i direcció eclesial i la promoció caritativa integral com a servei cristià al món.

En el nostre Pla Pastoral hem recollit aquesta distribució i hem explicitat un quart aspecte o dimensió, el de la comunió i coordinació diocesana.

2. Agents: bisbe, preveres i diaques, vida consagrada i laics

Bisbe

El bisbe ha de ser el principi de comunió a la diòcesi i ha de ser pare, pastor i servidor de tots. L'Església diocesana és una comunitat de fe, de gràcia, d'amor i d'apostolat. Els bisbes³⁴ reben el ministeri del guiatge de la comunitat com a pastors, com a mestres de doctrina i com a sacerdots del culte sagrat.

Els bisbes reben la missió d'ensenyar i de predicar l'Evangeli a tota criatura, a fi que tots els homes arribin a la salvació. El bisbe de la diòcesi és el primer predicador de l'Evangeli amb la paraula i també amb el testimoniatge de vida. En el moment actual és de gran importància que sàpiga descobrir els reptes que es presenten i tingui fermesa per donar una resposta adient.

La santificació del cristià comença amb el baptisme, s'alimenta amb l'Eucaristia i s'enforteix amb la Confirmació i la Reconciliació. El bisbe és ministre d'aquesta santificació, que es difon en la vida de l'Església, sobretot a través de la sagrada litúrgia i especialment de la celebració eucarística, que és font i cim de la vida de l'Església i de la vida de cada cristià.

34 -Cf. *Ibidem*, nn. 20. 24-27; JOAN PAU II, Exhortació Apostòlica Postsinodal *Pastores Gregis* nn. 26. 32. 42-43.

Al bisbe se li confia plenament l'ofici pastoral, és a dir, la cura habitual i quotidiana dels fidels. En exercir-lo, ha de comportar-se com el qui serveix, inspirant-se en l'exemple de Crist el Senyor, que va venir no per ser servit sinó per servir i donar la seva vida per les ovelles (cf. *Mt* 20, 28; *Mc* 10, 45; *Lc* 22, 26-27; *Jn* 10, 11). Aquesta imatge de Jesús Bon Pastor, model suprem per al bisbe, té una eloqüent expressió en el gest del lavatori dels peus, narrat en l'Evangeli segons sant Joan (cf. *Jn* 13, 1-15). Per tant, el sentit del ministeri i de l'existència mateixa del bisbe consisteix en la entrega de la pròpia vida, en la disponibilitat plena envers els altres seguint l'exemple del Mestre.

Preveres i diaques

Els preveres i els diaques són col·laboradors del bisbe, comparteixen la sol·licitud per l'evangelització i es consagren plenament al servei de l'Església diocesana.³⁵ El seu ministeri és comunió i col·laboració responsable i necessària amb el ministeri del bisbe. La seva vida i ministeri són continuació de la vida i de l'acció de Crist, i en conseqüència han de seguir el seu estil de vida i han de viure les seves actituds. En això consisteix la seva identitat i aquí radica la font del goig de la vida sacerdotal. La celebració de l'Eucaristia és el moment privilegiat per expressar la unió amb Crist i el lliurament als germans.

35 -Cf. CONCILI VATICÀ II, Decret *Presbyterorum Ordinis*, nn. 2. 4; JOAN PAU II, Encíclica *Redemptoris Missio*, n. 67; JOAN PAU II, Exhortació Apostòlica *Pastores Dabo Vobis*, nn. 15-18.

En el moment present han de viure especialment el compromís d'evangelitzar amb un zel pastoral que els porti no al replegament sinó a la recerca de totes les ovelles. El Senyor els confia no només la cura pastoral de la comunitat cristiana sinó també l'evangelització dels indiferents, els allunyats, els no creients i de tots els qui no han escoltat encara la Bona Nova. La seva vida i treball és per anunciar l'Evangeli i edificar l'Església. Per això han de gastar-se i desgastar-se en l'anunci de l'Evangeli i en el servei als germans perquè els creients puguin assolir la plenitud de la vida cristiana.

Han de ser homes de comunió, de missió i de diàleg. Cridats a tendir ponts de fraternitat, de servei, de recerca comuna de la veritat, de la pau i de la justícia. Han de procurar el diàleg amb els germans d'altres confessions cristianes, amb creients d'altres religions, amb totes les persones de bona voluntat que busquin la veritat i el bé. La predilecció i el servei als més pobres i desvalguts serà el seu distintiu.

Benvolguts germans preveres i diaques: us vull agrair la vostra entrega generosa, el vostre treball en circumstàncies sovint plenes de dificultats, i us demano que mantingueu clara la vostra identitat, que visqueu immersos en el misteri de Crist, en comunió amb el Sant Pare i amb el bisbe, i en comunió amb el presbiteri, des de la col·laboració amb els religiosos i els laics. Sigueu testimonis del goig de la vida lliurada a Crist i als germans, sigueu un referent lluminós per als joves que es preparen per al sacerdoci en el nostre seminari i que són esperança de futur per a la diòcesi.

Vida consagrada

Les persones de vida consagrada³⁶ aporten la peculiaritat de la seva consagració. Són en el món testimonis eloqüents del Déu viu.

La vida consagrada té una gran significació profètica perquè posa de manifest la primacia de Déu i dels valors evangèlics. En virtut d'aquesta primacia no es pot anteposar res a l'amor personal del Crist i dels germans. En el nostre món és urgent un testimoni valent i profètic per part de les persones consagrades. Un testimoni en primer lloc de la primacia de Déu i dels béns futurs, a través del seguiment i de la imitació de Crist.

Els instituts de vida activa estan encarnats en uns espais immensos on porten a terme l'anunci evangèlic, l'acció caritativa i social, l'educació cristiana d'infants i joves, la cultura i la solidaritat amb els més pobres i necessitats. Ells fan presents els valors del Regne a través de la vivència de la castedat, la pobresa i l'obediència, amb un lliurament total a Déu i amb plena disponibilitat per servir les persones concretes i la societat, seguint l'exemple del mateix Crist. Ells continuen oberts a l'acció de l'Esperit Sant i als signes dels temps per donar resposta als nous reptes que el món actual presenta.

36 -Cf. JOAN PAU II, Exhortació Apostòlica Postsinodal, *Vita Consecrata* nn. 84-85; JOAN PAU II, Encíclica *Redemptoris Missio*, n. 69.

Les comunitats de vida contemplativa presents a la diòcesi són un signe de transcendència i de comunió, d'acolliment, de diàleg i de pregària. Des de la seva vida comunitària, amb el treball i la pregària incessant, són una font de renovació de la societat i de la història i contribueixen eficaçment al creixement de l'Església. Són testimonis de Déu i mestres de la fe. Així ho han estat en el passat i ho són també en el present.

Benvolguts germans i germanes: gràcies per la vostra col·laboració. Jo us demano que estreneu cada dia la vostra consagració, que la visqueu de manera convençuda i convincent, que revifeu incessantment els dons rebuts, que amb la diversitat dels vostres carismes manifesteu la riquesa de l'Església, que continueu acompanyant i dinamitzant l'acció evangelitzadora, que sigueu goig i esperança per a la nostra Església diocesana.

Els laics

Laics³⁷ són tots els fidels incorporats a Crist pel Baptisme, integrats en el Poble de Déu, que exerceixen en l'Església i en el món la missió de tot el poble cristià en la part que els correspon. Els fidels laics participen, segons la manera que els és pròpia, en el triple ofici profètic, sacerdotal i reial de Jesucrist.

37 -Cf. JOAN PAU II, Exhortació Apostòlica *Postsinodal Christifideles Laici*, nn. 2. 3. 9. 14-15; CONCILI VATICÀ II, Constitució Dogmàtica *Lumen Gentium*, nn. 30-32; CONCILI VATICÀ II, Decret *Apostolicam Actuositatem*, nn. 1-4; JOAN PAU II, Encíclica *Redemptoris Missio*, nn. 71-74.

Aquesta participació té l'arrel primera en el Baptisme, es desenvolupa en la Confirmació i es nodreix en l'Eucaristia. En virtut de la seva realitat baptismal, el laic és corresponsable en la missió de l'Església. Però aquesta realitat assumeix en el fidel laic una modalitat que el distingeix, l'índole secular. El caràcter secular és propi i peculiar dels laics.

Els fidels laics viuen en el món, implicats en els seus treballs i ocupacions i en les condicions ordinàries de la vida familiar i social: estudien, treballen, estableixen relacions socials, d'amistat, culturals, professionals, etc. D'aquesta manera, el món es converteix en l'àmbit i el medi de la vocació cristiana dels fidels laics.

Els laics contribueixen a la transformació del món des de dins, com el ferment, mitjançant l'exercici de les seves pròpies tasques, guiats per l'esperit evangèlic, manifestant Crist davant els altres amb la seva paraula i testimoni, amb la seva fe, esperança i caritat. Les imatges de la sal, la llum i el llevat expressen la inserció i la participació dels laics en el món, en la societat, i expressen l'originalitat d'aquesta participació.

Els laics aporten noves energies de participació i renovació i propicien una nova col·laboració. Col·laboren amb diversos tipus de serveis, uns dins de l'Església com a animadors de l'oració, del cant i de la litúrgia, en l'anunci de la Paraula de Déu i la catequesi, com a responsables de comunitats eclesials i de grups d'estudi i de revisió de vida, com a encarregats de les

obres caritatives, com a administradors dels béns de l'Església, com a dirigents dels diversos moviments, grups i associacions apostòliques. D'altres en les famílies, en les escoles, en la vida política, econòmica, social i cultural.

Benvolguts laics i laiques: gràcies per la vostra consciència eclesial, perquè us sentiu membres vius i corresponsables en la nostra Església local. En un món en canvi constant en què cal afrontar i donar resposta a les noves situacions en l'Església i en la societat, en l'economia i en la política, en la cultura, la ciència i la investigació, és fonamental i imprescindible el vostre compromís en l'acció pastoral i en la fermentació evangèlica dels ambients i les estructures.

3. Àmbits i areòpags moderns

La família

El paper dels pares en l'educació és fonamental. I en dir que és fonamental em refereixo no només que sigui molt important, vull dir que és el fonament, la base i el principi sobre el qual es construeix el futur. Els pares han donat la vida als fills i tenen l'obligació, el deure inalienable d'educar-los.

Certament, la situació de la nostra societat occidental porta a les presses, l'estrès, la manca de temps per educar els fills, la manca de comunicació i de diàleg. Però educar un fill és l'obra principal que els pares fan en la seva vida. A la vegada és

un dret que tenen, intransferible. Ningú no pot usurpar aquest dret dels progenitors.

Els pares són els primers i principals educadors dels fills. Com més petit és un infant més gravades li queden les seves experiències. Per això els pares i l'entorn familiar són els qui més influeixen en l'estructuració de la intel·ligència i la personalitat de l'infant. L'escola de la vida comença a la llar. Les actituds de respecte, de diàleg, de compartir, etc., s'aprenen i es comencen a viure a la llar familiar. Per això és tan important propiciar un clima familiar animat per l'amor a Déu i als altres, que afavoreixi una educació integral i la integració social.

La primera professió, la primera tasca i el més important per als pares és educar els fills. I això ho poden assolir propiciant un ambient en què es visqui l'amor, la donació, el desenvolupament personal, l'obertura als altres i a Déu, la convivència i la tolerància, la solidaritat.

Encoratjo els pares en aquesta obra d'art que és l'educació dels fills. Amb amor, fermesa i paciència, conscients que el futur de l'Església i de la humanitat es forja a la família.

La parròquia

La parròquia és, substancialment, una determinada comunitat de fidels dins de l'Església particular que el bisbe encomana a un rector. Aquesta comunitat de fidels es reuneix al voltant de la Paraula de Déu i de l'Eucaristia i els altres sagraments. Aquesta comunitat viu en comunió, compartint els seus béns i es projecta ajudant els necessitats. A la parròquia s'ensenya la doctrina cristiana i es transmet la fe. És una comunitat en conversió contínua, en comunió i en missió. La parròquia és comunitat de comunitats i propicia la unitat de totes les diversitats que s'hi troben, que per ella queden inserides en l'Església universal.

No falten veus que afirmen que la parròquia com a tal és una estructura desfasada, superada. Però no podem oblidar que la parròquia és l'última localització de l'Església, el seu rostre més pròxim i palpable, la seva expressió més visible i immediata. La parròquia no és principalment l'edifici, el territori o l'estructura. La parròquia és fonamentalment la comunitat formada per persones. Cal que redescobrim la parròquia com a comunitat cristiana local, en la qual és present i operant el misteri de Crist i de l'Església.

Malgrat els canvis profunds que han experimentat els nostres pobles i ciutats, malgrat les dificultats per a l'acció pastoral, les nostres parròquies continuen sent una referència

important per al poble cristià, també per als no-creients. A elles s'atansen els immigrants cercant ajuda espiritual o material, segurs que seran ben rebuts. A elles segueixen acudint els fidels batejats amb més o menys perseverança, però trobant sempre les portes obertes.

La parròquia té present i futur i està cridada a ser ferment evangelitzador i a mantenir el seu important paper de cohesió i integració social com una família, com a casa oberta a tothom, com una font al mig de la plaça que ajuda a tots a calmar la set de pau, d'amor i de transcendència.

L'escola

L'escola desenvolupa les facultats intel·lectuals, possibilita l'accés a la cultura, prepara a la vida professional, ensenya el sentit dels valors i dels criteris rectes, fomenta la relació interpersonal, la socialització, la convivència i la tolerància. La tasca de l'educació a l'escola, en col·laboració amb la família, és molt important, difícil i apassionant.

En una societat en què cada vegada són més presents els productes *light*, correm el risc que l'educació sigui també *light* i acabem formant homes i dones *light* per al futur. La causa d'això és el cansament davant les dificultats pròpies del nostre temps o potser també el fet que, per fugir dels autoritarismes que vàrem haver de suportar, ara som a l'altre extrem i acabarem sofrint l'autoritarisme dels infants i adolescents d'avui.

Hi ha una paraula que em sembla clau en l'educació: *incidir*. Incidir té diversos significats. Em refereixo a incidir quant a inscriure, gravar, causar efecte en alguna cosa, repercutir en una cosa, influir-hi. Per desgràcia, sembla que avui, en l'educació, hi té més incidència la televisió que els pares i els professors. Hem passat de l'*angelisme* dels dibuixos animats d'abans a la violència o la grolleria d'algunes sèries actuals.

Els mestres i educadors es mereixen una felicitació i un agraïment pel coratge que demostren elegint aquest camí. La seva tasca és molt important en la transmissió dels coneixements, de la cultura i, sobretot, treballant aspectes com la convivència, la tolerància, les relacions interpersonals, la socialització. Que important és la seva tasca equilibrant les relacions del grup d'alumnes que cada any passa per l'aula! Que gran és ajudar cada alumne a desenvolupar les seves potencialitats, que són moltes!

Déu vulgui que els nostres mestres i professors siguin cada vegada més uns elements de referència no només en la transmissió de coneixements sinó també en les orientacions per a la vida.

Vivim un moment històric de profundes transformacions que condicionen l'acció pastoral, immersos en la globalització, en una contínua evolució cultural, enmig de fluxos migratoris que produeixen un creixement ràpid en els nostres pobles i ciutats. Cada vegada tenen més influència els mitjans de comunicació i les noves tecnologies. La dimensió religiosa tendeix a ser relegada a l'àmbit privat; al centre de l'escenari, l'eclipsi del sentit de Déu i del sentit últim de l'home. Ens trobem molts àmbits i areòpags del món modern vers els quals ha d'orientar-se l'activitat missionera. Per exemple, el compromís per la vida, per la família, per la pau, pels drets humans, per la convivència, per la conservació de la creació. A més, el món del treball, les relacions entre els pobles o el món de la cultura i la investigació científica.

L'evangelització s'ha de situar dins de la història. No es tracta d'acostar la fe a la societat o a la cultura com si fossin realitats extrínseques. Es tracta de les maneres i dels camins pels quals la fe cristiana s'encarna en el teixit del món contemporani i li comunica l'energia transformadora de la novetat única de l'Evangeli. Es tracta d'escoltar l'Esperit i discernir els signes dels temps a la llum de la Paraula i dels seus dons, tot mostrant

38 - Cf. JOAN PAU II, Carta Apostòlica *Novo Millennio Ineunte*, nn. 9. 51-52; JOAN PAU II, Carta Encíclica *Redemptoris Missio*, nn. 37-38; CONCILI VATICÀ II, Decret *Apostolicam Actuositatem*, n. 12.

els camins per anunciar l'Evangeli a l'home d'avui perquè es converteixi i visqui. Abundaré en alguns d'aquests àmbits.

El món dels joves

Una mirada al món dels joves. Com fer-los arribar el missatge de Crist?

Crist ens convida a veure el que hi ha de positiu en els joves del nostre temps per acollir-lo i valorar-lo com un do de Déu. Els joves són l'esperança de l'Església i de la societat, com tantes vegades ens han repetit Joan Pau II i Benet XVI. Ells necessiten una educació que no sigui mera transmissió de notícies, de cultura i de ciència, sinó que sigui transmissió de valors i d'ideals. En una època tan pluralista i relativista com la nostra, cal transmetre'ls una clara consciència de la pròpia identitat.

Evidentment ja no són suficients els mitjans ordinaris de la pastoral; calen associacions i institucions, grups i centres apropiats, iniciatives culturals i socials per als joves. Aquí s'obre un camp d'amplíssims horitzons en el qual els moviments eclesials d'Acció Catòlica, els nous moviments, i totes les realitats d'Església que l'Esperit Sant va suscitant al llarg de la història han de treballar amb creativitat i constància.

Molts joves avui en dia pateixen d'individualisme, se senten atrets per la música estrident, per les imatges impactants,

pel culte al cos, i reben les conseqüències de la crisi actual dels conceptes de veritat i llibertat. La resposta que hem d'oferir passa per no tenir por d'anar contra corrent, de presentar amb rotunditat la veritat de l'Evangeli. Cal que visquin la fe en grup, que formin grups d'oració i reflexió, que rebin una formació sòlida i assumeixin un autèntic compromís social. Només una trobada personal amb Crist pot il·luminar i omplir de goig la vida dels joves.

El fenomen migratori

El fenomen migratori s'ha d'entendre des d'un context internacional de globalització, en el marc d'un liberalisme incontrolat que provoca cada vegada més diferència entre països rics i pobres. Els primers disposen de capitals i tecnologia per controlar i gaudir dels recursos del planeta, mentre que els segons no tenen possibilitats d'accés als recursos necessaris per a un desenvolupament humà adient i fins i tot per poder subsistir.³⁹

Quines respostes podem donar els cristians davant d'aquests nous reptes? Es tracta d'un fenomen que hauria de dinamitzar, de revitalitzar les comunitats per l'exercici de la caritat cristiana a través de l'acolliment, el diàleg, la pregària comuna, l'ajut material, l'ajut en la recerca de feina, d'habitatge, de reconeixement dels seus drets..., d'un ampli ventall d'expressions i concrecions d'amor cristià que troba correspondència en el

39 - Cf. JOAN PAU II, *Jornada Mundial de l'Immigrant*, any 2000.

capítol 25 de l'*Evangelí de sant Mateu* i en el capítol 13 de la *Primera carta de sant Pau als cristians de Corint*.

Acostumats a una quasi absoluta homogeneïtat social, cultural i religiosa, el fenomen migratori actual pot crear una mena de desconcert i de replegament a nivell personal i també comunitari a causa sobretot del desconeixement de l'altre, dels altres. Aquest repte de la immigració pot ser i hauria de ser una ocasió de creixement. S'obren diferents possibilitats que podríem recollir en diverses perspectives de diàleg: el diàleg dels fets, de la solidaritat, de l'acolliment i el diàleg intercul-tural i interreligiós.

Situacions de pobresa

Hem de recordar també les situacions de pobresa que es donen al Tercer Món i també a casa nostra, al que anomenem Quart Món.

Pobres són els desposseïts de tot o de gairebé tot. Els tècnics acostumen a aplicar el terme pobresa als pobres relatius, és a dir, als qui ho són amb relació als estàndards mitjans de vida de la població. Així, són pobres tots aquells que se situen, en termes econòmics, per sota d'un determinat llistó. Segons Càritas, a Espanya hi ha aproximadament 8 milions de pobres. A més, convé recordar que en el nostre Occident ric, a més de la pobresa material, cada vegada hi ha més situacions de pobresa a causa de la soledat, la manca d'afecte, d'energies físiques, de futur, de sentit, etc.

El Sant Pare Benet XVI⁴⁰ planteja la qüestió de la solidaritat i l'ajut desinteressat al proïsme com a forma d'amor. Aquest amor ha de manifestar-se en el nivell personal, de cada creient, i també com a acte de la comunitat, com a acte eclesial i organitzatiu. L'Església ha de ser una comunitat d'amor. La caritat és una tasca de l'Església i la caritat de l'Església és una manifestació de l'amor de Déu. Aquest amor, que anomenem *caritas*, no és una mera organització d'ajuda al necessitat, sinó que es tracta de l'expressió necessària de l'acte més profund de l'amor personal amb què Déu ens ha creat, suscitant en el nostre cor la inclinació a estimar.

L'amor al proïsme és una obligació de cada un dels fidels i de tota la comunitat eclesial. Des del principi hi hagué consciència d'aquesta obligació i els cristians de la primitiva comunitat de Jerusalem vivien units i ho tenien tot en comú (cf. *Ac* 2, 44-45). Compartien els seus béns, entre ells no hi havia diferència entre rics i pobres. Amb el ràpid creixement i extensió de l'Església resulta en la pràctica impossible de mantenir aquesta forma radical de comunió dels béns materials, però el principi roman igualment, i per això en tota comunitat cristiana cal que hi hagi una capacitat de compartir, de tal manera que no hi hagi pobres.

L'amor envers els necessitats i les accions consegüents per posar remei a les seves necessitats no són una acció de suplència o de substitució, a causa de les mancances dels serveis

40 - Cf. BENET XVI, Carta Encíclica *Deus caritas est*, n. 19ss.

públics. Es tracta de quelcom essencial per a l'Església, forma part de la seva naturalesa íntima. L'amor de Déu conegut, cregut i viscut ens porta a compartir-ho tot amb els germans en l'Església i també ens porta a traspassar els confins de la mateixa Església per viure la universalitat de l'amor compartint la vida i els béns amb tot ésser humà necessitat. L'activitat de l'Església en tots els seus membres ha de ser una expressió de l'amor de Déu. Un amor rebut, compartit i projectat, que cerca el bé de l'Església i el bé de tota persona que trobem en el nostre camí.

El món de la cultura ⁴¹

Segons la Constitució *Gaudium et Spes*, amb la paraula *cultura* s'indica, en sentit general, tot allò amb què l'home desenvolupa les seves qualitats espirituals i materials; perfecciona la creació amb el seu coneixement i treball; fa més humana la vida social, tant en la família com en tota la societat civil, mitjançant el progrés dels costums i les institucions; i finalment, a través del temps, expressa, comunica i conserva en les seves obres grans experiències espirituals i aspiracions perquè serveixin i puguin ajudar tot el gènere humà.⁴² En aquest sentit ampli, la cultura és una dimensió fonamental de la pastoral.

Pau VI va assenyalar que la ruptura entre Evangeli i cultura és sens dubte el drama del nostre temps.⁴³ A l'inici del ter-

41 - Cf. CONCILI VATICÀ II, Constitució Pastoral *Gaudium et Spes*, nn. 53-62; CONSELL PONTIFICI DE LA CULTURA, "*Per una pastoral de la cultura*", Roma 1999.

42 - CONCILI VATICÀ II, Constitució Pastoral *Gaudium et Spes*, n. 53.

43 - Cf. PAU VI, Carta Encíclica *Evangelii Nuntiandi*, n. 20.

cer mil· lenni, a l'inici de la nostra jove diòcesi, hem d'aplicar-nos amb decisió a l'evangelització de la cultura.

L'evangelització de la cultura i la inculcació de la fe impliquen un diàleg de recerca de la veritat i també de confrontació respectuosa i honesta. Per això haurem de propiciar espais i temps de reflexió i de diàleg. Joan Pau II recordava que «la síntesi entre cultura i fe no és només una exigència de la cultura, sinó també de la fe... Una fe que no es fa cultura és una fe que no és plenament acollida, completament pensada o fidelment viscuda».⁴⁴

Som conscients de la importància de l'evangelització del món de la cultura en els diferents camps: científic, tecnològic, educatiu, artístic. Un areòpag immens i difícil sobretot per la nostra escassetat de mitjans. Tanmateix, una missió apassionant a la qual ens hem d'aplicar des de la confiança en el Senyor.

El món de la comunicació

45

El Concili Vaticà II, fa quaranta-quatre anys, es va preocupar dels mitjans de comunicació social (MCS) i va titular un decret amb les paraules llatines *Inter mirifica*, és a dir, «entre els

44 - JOAN PAU II, Carta autògrafa per la qual s'institueix el Consell Pontifici de la Cultura, de 20 de maig de 1982: *Acta Apostolicae Sedis* 74 (1982), 685. *L'Osservatore Romano*, edició setmanal en llengua espanyola, 9-7-1982.

45 - Cf. JOAN PAU II, Carta Encíclica *Redemptoris Missio*, n. 37; CONCILI VATICÀ II, Constitució Pastoral *Gaudium et Spes*, n. 5; PONTIFICI CONSELL PER A LES COMUNICACIONS SOCIALS, Instrucció Pastoral *Aetatis Novae*, Roma 1992.

meravellosos invents de la tècnica». Aquestes paraules ja manifesten una visió positiva d'aquestes eines, de les quals diu que són admirables. No podien imaginar els pares conciliar la magnitud que arribaria a tenir el món de la comunicació i les noves tecnologies.

Els MCS tenen en l'actualitat una expansió i incidència tals que influeixen poderosament en les persones concretes i en les cultures de tot el món. El seu impacte és incalculable sobre la configuració mental de les persones així com sobre les actituds religioses i morals. Segurament s'han convertit en el principal mitjà no només informatiu sinó fins i tot formatiu de moltes persones, i influeixen especialment en els infants i els joves.

Per això és tan important formar uns usuaris dels mitjans que siguin madurs i crítics. Com a Església, hem de sentir una preocupació especial i hem de prendre una actitud activa per ajudar pares i educadors a trobar la millor manera d'assumir l'impacte dels mitjans —i de les noves tecnologies multimèdia— en la formació de les persones. Les noves tecnologies són eines que poden servir per al millor i per al pitjor. Poden esdevenir instruments que trenquin la passivitat dels usuaris i fomentin la interactivitat i la capacitat crítica i valorativa. Però també poden portar a la superficialitat, a la vulgaritat, a l'individualisme.

A la nostra diòcesi hem de procurar, en primer lloc, fer servir els MCS i les noves tecnologies per a l'anunci i la difusió de la Bona Nova de l'Evangelí. En segon lloc, en la mesura de les nostres possibilitats, integrar el missatge cristià en aquest nou areòpag, evangelitzar-lo, treballar per la transformació d'aquests mitjans de manera que estiguin al servei de la veritat i el bé.

Exhortació final

Som els testimonis de Jesucrist en la societat del segle XXI. El Senyor ens envia a anunciar la Bona Nova als nostres contemporanis. Ens envia perquè siguem sal de la terra i llum del món (cf. *Mt* 5, 13-16), ens envia perquè donem un fruit abundant i que perduri (cf. *Jn* 15, 16).

Sal que doni gust i que també aporti força, consistència; que compleixi la seva missió i desaparegui discretament. La humanitat necessita i espera vigor i alegria per viure. Aquesta aportació és precisament la missió encomanada a nosaltres, deixebles de Jesús. Gràcies a la llum es pot percebre la forma, el color, la bellesa de les coses. Quan la llum va minvant o desapareix completament, ja no s'aconsegueix distingir la realitat que ens envolta. El nostre testimoniatge cristià ha de servir per transmetre l'alegria i la bellesa de la vida, i ha de ser una referència en el camí que ajudi els altres a trobar-se amb Déu.

Aquesta missió evangelitzadora ha de propiciar una renovació profunda, una autèntica transformació de cada persona i de tota la humanitat, perquè Crist ha vingut per fer noves totes les coses. Al bell mig de la societat, fent camí amb els homes i les dones del nostre temps, compartint els treballs i les dificultats, superant les impaciències i els desànim, donant raó de la nostra esperança, essent portadors d'alegria,

d'aquella alegria genuïna que provoca l'experiència de la trobada dels apòstols amb Jesucrist ressuscitat, que era característica dels primers cristians.

El nostre anunci ha de ser una Bona Nova centrada en la Persona de Jesucrist, i des de Crist en el Pare i l'Esperit Sant, en l'Església i els sacraments. Ha de ser un anunci que interpel·la, que suscita una resposta, que provoca, amb la gràcia de Déu, la conversió. Un anunci proclamat per testimonis, perquè l'apòstol és un testimoni enviat. Un testimoni autèntic, que ha vist, ha experimentat i comunica la seva pròpia experiència. I la comunica amb un estil alegre i esperançat, convençut i convincent.

Una missió que es realitza des de la confiança en el Senyor, des d'una actitud d'esperança en qualsevol situació, especialment en moments significatius com el començament d'un nou any litúrgic o l'aplicació del nostre primer Pla Pastoral. Jesucrist ressuscitat està present en l'Església: «Jo sóc amb vosaltres dia rere dia fins a la fi del món» (*Mt 28, 20*). La seva presència enmig nostre ens dóna força per viure intensament la fe i per lliurar-nos a l'evangelització amb nou ardor.

En la nostra nova diòcesi, en el nou mil·lenni que acabem d'estrenar, hem de caminar amb esperança, hem d'assumir amb un nou impuls la missió evangelitzadora. El mandat missioner manté tota la seva vigència i l'hem de portar a terme amb el mateix entusiasme i generositat que els Apòstols i els

cristians dels primers temps. Crist ressuscitat és present en la seva Església, la força del seu Esperit és la nostra força. Maria, mare de l'esperança és l'estrella que guia la nostra missió. Anem mar endins amb la confiança posada en el Senyor.

Terrassa, 2 de desembre, primer diumenge d'Advent de 2007

